

KAKO UZETI UZORAK MESA ZA PRETRAGU?

Uzorci za veterinarski pregled uzimaju se s polutki zaklanih svinja ili odstrijeljenih divljih svinja, jazavaca i drugih životinja odmah nakon vađenja utrobe.

U pravilu se uzima komadić mesa cca 100 g korjena ošita, mišića koji dijeli grudnu od trbušne šupljine, s mjesta uz kralješnicu gdje mišićni dio prelazi u tetivasti.

TKO, GDJE I KAKO OBAVLJA PREGLED MESA?

Pregled mesa obavljaju ovlaštene veterinarne organizacije i ovlaštene veterinarske organizacije metodom trihineloskopije ili umjetne probave.

KOLIKO UZORAKA ODNIJETI?

Potrebno je uzeti uzorak sa svake polutke, od svih zaklanih ili odstrijeljenih životinja bez iznimke i svih dobnih kategorija (od prasadi do odraslih životinja).

NE ZABORAVITE!

Bolest u ljudi može izazvati teške i trajne posljedice sa smrtnim ishodom.

Najsigurniji način sprječavanja bolesti u ljudi je pregled mesa u ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji.

Ne počinjati obradu mesa (usitnjavanje, miješanje i dr.) prije dobivanja rezultata veterinarskog pregleda uzorka.

Termička obrada mesa (npr. kuhanje, smržavanje), salamurenje, sušenje i sl. nisu siguran način uništavanja uzročnika bolesti.

Poljoprivredni fakultet u Osijeku
Trg Sv. Trojstva 3, 31000 Osijek
Hrvatska

Telefon: +31/224-200
Fax: +31/207-017
e-mail: dekanat@pfos.hr

www.pfos.hr

Hrvatska agencija za hranu
I. Gundulića 36b, 31000 Osijek
Hrvatska

Telefon: +31/214-900
Fax: +31/214-901
e-mail: info@hah.hr
Besplatni telefon za potrošače:
0800 0025
www.hah.hr

Priredili:
doc.dr.sc. Tihomir Florijančić
Ras Lužaić, dipl.ing.

TRIHINELOZA

KAKO BOLEST PREPOZNATI I SPRIJEČITI ?

ŠTO JE TRIHINELOZA ?

Trihinelozu je parazitarna bolest zajednička životinjama i ljudima (zoonoza).

U životinjskom svijetu najčešće obolijevaju divlji i domaći mesožderi i svežderi.

Bolest u ljudi može izazvati teške i trajne posljedice sa smrtnim ishodom.

ŠTO JE UZROČNIK ?

Uzročnik bolesti je sićušni oblič svrstan u rod *Trichinella*. Najčešća i najpoznatija vrsta u Hrvatskoj je *Trichinella spiralis*, dok u divljači najčešće parazitira *T. britovi*.

Odrasli oblici žive u crijevima, a ličinke u poprečno prugastim skeletnim mišićima, gdje se spiraliziraju i učahure.

KAKO SE BOLEST ŠIRI?

S obzirom na razvoj i način širenja bolesti opisana su dva ciklusa. Prvi je šumski ili silvatički, u kojemu su glavni rezervoar nametnika divlje životinje (divlje svinje, jazavci, medvjedi, lisice, i dr.). Drugi je ruralni ili urbani, gdje su glavni nositelji domaće svinje i glodavci, posebice štakori.

Životinje se najčešće invadiraju prožduranjem lešina životinja (domaćih ili divljih) ili glodavaca, kao i invadiranog mesa.

Čovjek se najčešće invadira konzumiranjem termički nedovoljno obrađenim trihineloznim mesom domaćih i divljih svinja, kao i suhomesnatih proizvoda od ovakvih životinja.

KAKO SE BOLEST OČITUJE?

U životinja nema vidljivih vanjskih znakova invazije, pa se bolest dijagnosticira uglavnom tek pregledom mesa nakon klanja odnosno odstrjela.

U ljudi će se prvi simptomi tzv. crijevne faze pojaviti već 2-7 dana od konzumacije invadiranog mesa. Očitovat će se mučninom, proljevom ili povraćanjem, povišenom tjelesnom temperaturom, općom slabošću, apatijom i ostalim simptomima koji podsjećaju na gripu pa treba biti oprezan da ih se ne zamijeni i zanemari. Treba napomenuti da se u ovoj fazi može adekvatnim lijekovima utjecati na izbacivanje nametnika iz crijeva, stoga je vrlo važno na vrijeme reagirati.

Ukoliko se nije pravovremeno liječilo, ličinke ovog nametnika limfom i krvlju bivaju otplavljene u poprečno-prugaste mišiće, gdje se smještaju u mišićne stanice, spiralno uvijaju i učahure. To je druga ili mišićna faza bolesti, simptomi koje se javljaju oko dva tjedna nakon invazije. Očituje se općom slabošću, izrazitim bolovima u mišićima, otečenošću kapaka, područja oko očiju, bolovima u mišićima i dr. Posljedice, nastale kao rezultat destrukcije mišićnog tkiva u ovoj fazi bolesti, mogu biti doživotne i po život opasne.

KAKO BOLEST SPRIJEČITI?

Radi sprječavanja trihineloze ljudi obvezan je veterinarski pregled mesa svinja kod klanja za potrebe vlastitog domaćinstva na području cijele Republike Hrvatske.

